

2025

LILLERUD

ETABL. 1892

**Möt LRF Värmlands nya
ordförande, Erik Forsberg**

Hästar, smådjur
och stora maskiner

**Gemenskapen och
lugnet på Lillerud**

Ta chansen till
utlandspraktik

Den naturliga vägen till kunskap

4	DEN NATURLIGA VÄGEN TILL KUNSKAP
6	ERIK FORSBERG, NY ORDF. LRF VÄRMLAND
8	OM DJURVÅRD
10	OM HÄSTHÅLLNING
12	OM LANTBRUK
14	OM RIDSPORT
16	OM NATURVETENSKAP
18	LIVET PÅ LILLERUD
20	UF-FÖRETAGET SOM REKONDRAR SVERIGE
21	DJURSJUKVÅRD OCH PRAKTIK
22	UTLANDSPRAKTIK I PORTUGAL

Sarah Arnefur, Studie-och yrkesvägledare, Lillerud

Vad består ditt jobb av?

– Samtal! En massa samtal med eleverna för att ge vägledning inför olika val, både under skolgången här och inför fortsatta studier. Jag kan förtydliga vad olika val innebär för eleven, men det är viktigt att det är eleven som gör valet i slutändan.

Är det svårt att ge rätt råd?

– Ibland handlar det om rena fakta, vad som krävs för att komma in på olika utbildningar till exempel och då är det inte svårt. Annars försöker jag hjälpa eleven att reda ut vilket håll det lutar åt. Sedan är tiden alltid en viktig faktor för att saker och ting ska klarna. Ta sommarlovet och fundera, brukar jag säga.

Är det många som vill ha hjälp med sina val inför fortsatta studier?

– Det är en hel del och då handlar det om att ringa in vad eleven vill bli och jobba med i framtiden. Ibland kan det handla om ett yrke som ligger utanför naturbruk. Jag kan även hjälpa till med att ordna studiebesök.

Vad har du för råd till någon som funderar på att välja Lillerud?

– Kom hit och besök vårt öppna hus, vi har det flera gånger under året. Vi har även prova på-dagar och möjlighet att skugga en elev. Under de här dagarna kan man också ställa frågor såklart.

Vad är det som gör att eleverna trivs så bra på Lillerud?

– Jag tror att det hänger ihop med att personalen trivs så bra och brinner för Lillerud. De vill elevernas bästa och många här har egna gårdar och vill överföra sina kunskaper till eleverna. Alla djuren och den fina miljön bidrar också till den lugna stämningen.

Välkommen till Lillerud!

En plats att få vara sig själv på. Här väntar natur, miljö, lantbruk och massor av nya vänner. En plats att lära sig på och utvecklas. Lärare som bryr sig. Det och mycket mer är Lillerud. Välkommen att upptäcka den naturliga vägen till kunskap!

DEN NATURLIGA VÄGEN TILL KUNSKAP

Lillerud är ett naturbruksgymnasium som förenar praktiska och teoretiska kunskaper. Vi vill vara den naturliga vägen till kunskap som är till nytta för människor, djur och natur. Passar det dig?

Vårt naturbruksprogram är ett yrkesprogram med fem olika inriktningar: djurvård, hästhållning, lantbruk, ridsport NIU och naturvetenskap. När du söker till oss väljer du vilken inriktning du vill ha och det finns flera olika utgångar att välja på till de olika inriktningarna.

Vad vill du arbeta med?

Efter examen har du de kunskaper som krävs för att arbeta inom naturbrukssektorn med djur, växter, mark, teknik och entreprenörskap. Oavsett vilken utbildning du väljer får du grundläggande högskolebehörighet. Det finns också möjlighet för dig som vill ha en yrkesexamen att samtidigt läsa naturvetenskaplig fördjupning som förbereder dig för fort-

satta högskolestudier inom naturvetenskap. Utbildningen ger dig de kunskaper som krävs för att genomföra ditt gymnasiearbete som i sin tur ska leda fram till en yrkesexamen som exempelvis: hästkötare, djurvårdare, djurskötare eller arbete inom lantbruk.

En bra mix av teori och praktik

Vi tror väldigt mycket på att kombinera teoretiska kunskaper och praktiskt arbete. Mycket av det du läser om får du sedan träna på praktiskt, både här på skolan och ute på praktiken. Minst 15 veckor av din utbildning är APL (arbetsplatsförlagt lärande) på någon av skolans APL-platser. Detta är något som äger rum under år två och tre. Då får du prova på yrket och använda dina kunskaper från skolan. Det är också ett bra tillfälle att knyta viktiga kontakter för framtiden. Det fina med Lillerud är att du både kan plugga till en yrkesexamen och få behörighet att läsa vidare på universitet. Kanske lockar ett akademiskt yrke inom den gröna sektorn?

DJURVÅRD

Utbildningen för dig som har ett stort djurintresse och vill lära dig mer om olika sällskapsdjur.

HÄSTHÅLLNING

Utbildningen för dig som vill arbeta med hästar. Du kan välja mellan: Hästkötare – Ridning eller Hästkötare – Trav.

LANTBRUK

Utbildningen för dig som vill arbeta med lantbrukets djur, odling och teknik.

RIDSPORT

En specialidrottsutbildning för dig som vill kombinera din träning och tävling med studier på gymnasienivå.

NATURVETENSKAP

Utbildningen som ger dig bred behörighet för vidare studier. Välj att specialisera dig mot häst, djurvård eller lantbruk.

Erik Forsberg, ordförande LRF Värmland:

FÖNSTRET FÖR FÖRÄNDRING ÄR VIDÖPPET

Sedan mars 2023 är Erik Forsberg ny ordförande i LRF Värmland. Det är ett omfattande och viktigt uppdrag för att bidra till goda förutsättningar för de värmländska lantbrukarna.

Erik är uppväxt på Nolby Gård norr om Frykåsen i Kil. En gård som han nu driver tillsammans med tre anställda, men under säsong uppgår personalstyrkan till 10–12 personer. När frågan om att bli ordförande för LRF kom fick Erik ta en stund och fundera.

– Jag kände direkt att det är ett väldigt roligt och intressant uppdrag men det kräver sin tid. Men efter att ha pratat med familjen och mina anställda bestämde jag mig för att tacka ja, säger Erik.

Vi behöver bli mer självförsörjande

Grunden för LRF:s uppdrag är att skapa bra förutsättningar för de värmländska lantbrukarna och att göra verklighet av den värmländska livsmedelsstrategin. Det handlar bland annat om att stärka konkurrenskraften och att vi ska bli mer självförsörjande på livsmedel. Sveriges

självförsörjningsgrad ligger på cirka 50 procent. Coronapandemin och kriget i Ukraina har inneburit att fler inser att självförsörjningsgraden behöver ökas. Frågan är hur.

– Första steget är att vi pratar om det och det verkar som alla nu vill få till en större inhemsk livsmedelsproduktion, fönstret är faktiskt vidöppet. Vi för diskussioner med Landsbygdsministern och Länsstyrelsen, men vi behöver gå från ord till handling och det tar tid att vända runt ett stort skepp, säger Erik.

Stora utmaningar och stora möjligheter

Något annat som finns på LRF:s agenda är att arbeta för effektivare lantbruk och att förenkla administrationen. Lantbruket står inför stora utmaningar, inte minst inom hållbarhet. Det gäller till exempel den nödvändiga övergången till fossil-

fritt bränsle och bevarande av biologisk mångfald.

– Vår bransch har stora möjligheter att bidra till bra lösningar där man ersätter fossil energi med förnybar energi som vi kan vara med och producera säger Erik.

Odling och naturbruk ligger i tiden

En annan utmaning som Erik nämner är att öka lönsamheten inom lantbruk för att kunna skapa fler jobb och möjligheter. Det skulle skapa en positiv spiral som gör att fler blir intresserade. Med tanke på att det är en relativt hög medelålder på de värmländska lantbrukarna borde det kunna innebära goda möjligheter för yngre att ta över på sikt.

– Odling och naturbruk ligger verkligen i tiden och framtiden ser ljus ut. Det finns goda möjligheter till roliga och omväxlande arbetsuppgifter efter utbildningen på Lille-rud. Det är en förmån att få arbeta nära naturen och uppleva årstidernas växlingar på nära håll, avslutar Erik Forsberg.

OM UTBILDNINGEN

DJURVÅRD

Det här är utbildningen för dig som har ett stort djurintresse och vill lära dig mer om sällskapsdjur. Som utbildad djurvårdare kan du bland annat jobba med hundar, katter, kaniner, gnagare, sällskapsfåglar och reptiler.

Utbildningen ger också möjlighet till certifikat för att arbeta i en zooaffär, driva hunddagis eller medicinsk behörighet för jobb inom veterinärmedicin. Du får lära dig hantera, utfodra och sköta olika djurarter samtidigt som du får kunskap om teorin bakom. Andra kunskaper du får med dig är djurens anatomi, deras beteenden och näringsbehov. Du får lära dig att utföra hälsokontroller samt hur stall och djuranläggningar ska skötas. I utbildningen ingår 15 veckors praktik, så kallat arbetsplatsförlagt lärande, APL. Du får också grundläggande behörighet för högskola/universitet.

Detta kan du jobba med:

Djurvårdsutbildningen leder till en yrkesexamen som djurvårdare. Efter avslutad utbildning har du möjlighet att arbeta i zooaffär, på ett hunddagis eller hundpensionat, på ett katthem, på en veterinärklinik eller starta uppfödning av sällskapsdjur.

INOM NATURBRUKSPROGRAMMET – DJUR

Djurvårdare | Hunddagisföreståndare | Djuruppfödare

YRKESHÖGSKOLA – DJUR

Djurvårdare | Veterinärassistent med administrations- och röntgenkompetens

HÖGSKOLA/UNIVERSITET – DJUR

Djurskyddsinspektör | Djursjukskötare | Veterinär | Agronom – husdjur

EXEMPEL PÅ ANDRA UTBILDNINGAR

Sjuksköterska | Fastighetsekonom | Personalvetare | Lärare | Polis

Åk 1:

- Praktiskt arbete i djurhuset och hunddagiset på Lillerud
- HLR och brandövning
- Traktorkörning

Åk 2:

- APL (arbetsplatsförlagt lärande) på företag med djuranknytning
- Entreprenörskap (UF-företag)
- Hundkurs

Åk 3:

- Fördjupning inom zoohandel, hund eller djursjukvård
- Möjlighet till APL utomlands
- Gymnasiearbete

Det är inte bara gulligull

Efter tre veckor på en annan gymnasieskola och en annan inriktning bytte Alvina Hagelin till Djurvård på Lillerud. Där fanns bästa kompisen och det som Alvina gillar allra mest.

– Handels- och administrationsprogrammet visade sig vara helt fel för mig, det är ju på Lillerud jag vill vara, säger Alvina. Djurintresset är stort och själv har hon kanin, katt och fiskar. På Lillerud får hon dagligen umgås med och ta hand om guldhamstrar, marsvin, ökenråttor, degusar, kaniner, fåglar, majsormar och många fler vänner.

Djur ger ett lugn

Alvina tycker det är bra att kunna varva det teoretiska med det praktiska och

hon betonar att det verkligen inte bara handlar om att gulla med djuren.

– Det är mycket arbete med att ta hand om alla djuren men det ger också ett lugn. Vi får bland annat lära oss om deras anatomi, beteenden, näringsbehov och att göra hälsokontroller, berättar Alvina.

Lätt att trivas

Det är lätt att trivas på Lillerud tycker Alvina. Hon berättar att lärarna är bra liksom hela stämningen på skolan och

att omgivningarna är väldigt fina.

Vem kan hon rekommendera Djurvårdsprogrammet till?

– Om man har ett stort intresse för djur och natur tycker jag absolut att man ska välja Djurvård på Lillerud. Då kommer man att trivas, säger Alvina.

Alvina Hagelin

Läser: Djurvård, år 3.

Bra med Lillerud:

Att kunna varva praktik och teori.

OM UTBILDNINGEN

HÄSTHÅLLNING

Det här är utbildningen för dig som är intresserad av och vill arbeta med hästar. Du kan välja mellan två olika utgångar: Hästkötare – Ridning eller Hästkötare – Trav.

Våra utbildningar bedrivs av välutbildade lärare i en miljö där du träffar välmående hästar varje dag. Under utbildningstiden får du kunskap om hästens anatomi, biologi, utfodring och avel. Här ingår även kunskaper om hästens träning och utbildning samt hälso- och sjukvård. I utbildningen ingår 15 veckors praktik, så kallat arbetsplatsförlagt lärande, APL. Du får grundläggande behörighet för högskola/universitet.

Utgång Hästkötare – Ridning. Du får mycket praktisk färdighetsträning vilket innebär att du rider cirka två dagar i veckan. Du läser också om hästars utveckling och träning samt ridlära. Longering, häst vid hand, tömkörning och löshoppning är också moment som ingår i kurserna.

Utgång Hästkötare – Trav. All utbildning i trav är förlagd till skolans stall på Färjestads travbana. Du får träna dina färdigheter i att köra, träna och sköta om travhästar. Som elev får du också grundläggande utbildning i monté. Skolan har starthästar och du får möjlighet att följa med på tävlingar och prova på travhästskötaryrket på riktigt.

Det kan du jobba med: Utbildningen leder till en yrkesexamen som hästkötare. Efter avslutad utbildning har du möjlighet att arbeta med ansvar för hästar och anläggning. Du har möjlighet att studera vidare inom naturbruk eller yrken inom andra områden.

INOM NATURBRUK – RIDNING/TRAV Hästkötare i olika verksamheter.

YRKESHÖGSKOLA – RIDNING/TRAV Hovslagare | Ridlärare | Ridsportentreprenör | Beridare | Unghästutbildare | Travhästtränare

HÖGSKOLA/UNIVERSITET – RIDNING/TRAV Hippolog | Veterinär | Djurskyddsinspektör | Djursjukskötare

EXEMPEL PÅ ANDRA UTBILDNINGAR Sjuksköterska | Fastighetsekonom | Personalvetare | Lärare | Polis

- Åk 1:**
- Ridning-, körning- och travundervisning
 - Studiebesök på Strömsholm
 - Traktorkörning
 - HLR och brandövning

- Åk 2:**
- Ridning eller trav 2 gånger/vecka
 - APL på hästanläggning
 - Hästrelaterade studieresor
 - Entreprenörskap (UF-företag)

- Åk 3:**
- Yrkesprov för diplomerad hästkötare
 - Tappskokompetens
 - Möjlighet till APL utomlands
 - Gymnasiearbete

Wilma tränar för att bli tränare

Wilma Umeland är uppväxt på en gård i Segmon, utanför Grums. Hästintresset är stort och hon drömmer om att bli travhästtränare i framtiden. Då är utbildningen Hästhållning på Lillerud med inriktningen Hästkötare – Trav en bra start på resan.

Wilma gillar verkligen djur och har två egna hästar. Ett gotlandsruss och en kallblodstravare. Hon har även tävlat i ponnytrav. – Det är riktigt kul och spännande att köra travlopp, säger Wilma som vill ta licens för att kunna tävla i både monté och trav. I monté rider man travhästen istället för att köra med sulky.

Mycket tid på Färjestad

Utbildningen i trav är förlagd till skolans stall på Färjestads travbana. Här får eleverna både köra, träna och sköta om travhästar. Något som är mycket uppskattat, enligt Wilma som absolut vill arbeta med hästar i framtiden. När Wilma börjar år två på Lillerud väntar praktik. Kanske kan den bli av hos Jonas Moberg i Säffle, funderar hon.

Förutom hästarna, vad är det bästa med Lillerud Wilma? – Gemenskapen. Både mellan eleverna och med lärarna.

Wilma Umeland

Läser: Hästkötare – Trav, år 3.
Framtidsdröm: Travhästtränare.

På hästryggen rinner all stress av

Lea Österberg säger att hon visste att hon ville gå på Lillerud redan som liten. Rider man ensam i skogen som 4-åring är det nog oundvikligt att det blir så.

Lea som kommer från Kil är uppväxt med hästar. Det var aldrig någon tvekan om att hon skulle gå på Lillerud. Programmet Hästhållning – Ridning, närmare bestämt. – Ibland känns det som tiden går alldeles för fort här. Jag skulle vilja vara på Lillerud hela tiden, även om Kil ligger så nära, säger Lea.

Naturligt och hemtrevligt

Lea hyllar lärarna på Lillerud som hon beskriver som ödmjuka, trevliga och generösa. Det finns alltid hjälp att få av kunniga personer. – Det blir så hemtrevligt när man vistas på en stor gård med en massa djur om dagarna, säger Lea.

I utbildningen ingår, förutom ridning, att man får lära sig om hästens anatomi, utfodring, biologi och avel. Dessutom får man kunskaper om stora maskiner och traktorer.

– Det är inte så dumt att kunna köra traktor och backa med släp om man ska jobba på en gård, säger Lea.

Hemma hos hästar

Att jobba med djur och helst hästar, så ser Leas framtidsplan ut. Kanske som beridare. Hon tycker att djuren och naturen ger ett lugn och att stressen försvinner när hon är i stallet eller på hästryggen. – Jag hör hemma hos hästar, säger Lea.

Lea Österberg

Läser: Hästkötare – Ridning, år 3.
Så är Lillerud: Hemtrevligt.

LANTBRUK

Det här är utbildningen för dig som vill arbeta med lantbrukets djur, odling och teknik. Du får kunskap om mark, växter, djur, teknik, maskiner och entreprenörskap.

I utbildningen ingår kunskaper om lantbrukets betydelse inom en rad olika områden. Under dina tre år på skolan lär du dig att köra och sköta maskiner. Under vår- och höstbruk utför du moment med bland annat traktor och skörde-tröska. Du lär dig också att sköta djuren i djurstallarna. Dessutom får du kunskap om djurens anatomi, fysiologi, utfodring, avel samt hälso- och sjukvård. Utbildningen leder till en yrkesexamen som djurskötare eller traktorförare inom lantbruket där arbetsmarknaden är mycket god. Det ingår 15 veckors praktik, så kallat arbetsplatsförlagt lärande, APL. Du får grundläggande behörighet för högskola/universitet.

Lantbruksdjur. För dig som vill ha ökad kunskap om lantbruksdjur finns möjlighet till fördjupning. Stor vikt läggs vid djuretik, djurens naturliga beteende, djurmiljö, djurhälsa och en djurskötsel som främjar detta.

Maskin. För dig som vill ha ökad kunskap om teknik och växtodling finns möjlighet till fördjupning. Du lär dig om maskiner och teknisk utrustning, hur man underhåller och reparerar lantbrukets maskiner. Stor vikt läggs på färdighetsträning då du kör ute på våra åkrar och arbetar i vår maskinhall.

Det kan du jobba med:
INOM NATURBRUKSPROGRAMMET – LANTBRUK
Lantbrukare | Traktorförare | Djurskötare
YRKESHÖGSKOLA – LANTBRUK
Driftledare Lantbruk | Agrotekniker | Klövvårdare
HÖGSKOLA/UNIVERSITET – LANTBRUK
Jägmästare | Lantmästare | Veterinär | Agronom
EXEMPEL PÅ ANDRA UTBILDNINGAR
Sjuksköterska | Fastighetsekonom | Personalvetare | Lärare | Polis

- Åk 1:**

 - Traktorkort
 - Vårbruk i fält och praktik med skolans lantbruksdjur
 - Besöker vårvisningen i Karlstad
 - HLR och brandövning
 - Studiebesök
- Åk 2:**

 - Höstbruk på skolan
 - Svetsning grunder
 - Service av lantbruksmaskiner
 - APL på lantbruksföretag (åk 2 och åk 3)
 - Entreprenörskap (UF)
 - Studiebesök
- Åk 3:**

 - Fördjupningskurser
 - Behörighetskurser inom djur och växtodling
 - Möjlighet till grönt kort
 - Motorsågskörkort
 - Studieresa
 - Möjlighet till APL utomlands
 - Gymnasiearbete

Kusiner, grannar & lantbrukare

Kusinerna Linus och Oscar Zetterman kommer från Tysslinge utanför Örebro. Det är ingen överdrift att säga att de har mycket gemensamt.

Självklart läser de båda Lantbruk – Maskin på Lillerud också. Linus och Oscar har verkligen följts åt. De är uppväxta på varsin gård i Tysslinge bredvid varandra och det samarbetas mellan familjerna och gårdarna. Nu tillbringar de dagarna på Lillerud sedan ett år tillbaka. – Det finns en naturbruksutbildning i Örebro men verksamheten skars ner och skolan hyrde in sig på olika ställen.

Det kändes krångligt. På Lillerud är allt samlat på ett ställe och det underlättar, säger Oscar.

Allt hänger ihop
Både Linus och Oscar uppskattar att det är så mycket praktiska inslag på utbildningen. Även vissa teorilektioner äger rum utomhus. Kunskap om både djur och maskiner hänger ihop i samma kedja och allt behövs på en gård. – Jag gillar omväxlingen och att inte behöva sitta still hela dagen, säger Linus.
De beskriver Lillerud som "familjärt" med roliga lektioner och trevligt umgänge.

Nästa läsår väntar praktik, vart vänder ni blicken då?
– Gärna en stor gård i Skåne. Där finns det stora fält och stora maskiner, säger Linus med ett leende.
– Australien vore häftigt, men det kanske får bli när jag är klar på Lillerud, säger Oscar.

Linus och Oscar Zetterman
Läser: Lantbruk – Maskin, år 3.
Uppskattar: Att det är så mycket praktiska inslag.

NATIONELL IDROTTSUTBILDNING RIDSPORT

Nationell idrottsutbildning Ridsport NIU, är en specialidrottsutbildning som riktar sig till dig som vill kombinera din träning och tävling med studier på gymnasienivå. Du kan välja mellan hoppning och dressyr.

Målet är att du ska utvecklas så långt som möjligt under dina tre år, så du måste ha erfarenhet av träning och tävling, men du behöver inte ha egen häst.

Du skall ha goda prestationer i hoppning 110/120 eller LB/LA dressyr när du gör din ansökan. Motsvarande meriter gäller om du rider ponny. På ditt schema kommer det att finnas inlagd tid för träning och tävling. Du kommer att ha riktigt bra tränare inom de olika grenarna. Under utbildningstiden får du kunskap om hästens anatomi, biologi, utfodring och avel. Här ingår även kunskaper om tränings- och tävlingslära, utbildning samt idrottsledarskap. I utbildningen ingår 15 veckors praktik, så kallat arbetsplatsförlagt lärande, APL. Du får grundläggande behörighet för högskola/universitet.

Det kan du jobba med:

Utbildningen leder till en yrkesexamen som hästskötare inom olika verksamheter. Efter avslutad utbildning har du möjlighet att arbeta med ansvar för hästar och anläggning. Våra tidigare elever jobbar på ridskolor, hos tävlingsryttare, på polisrytteriet och hos travtränare. Du har möjlighet att studera vidare till olika yrken inom hästnäringen eller yrken inom andra områden.

INOM NATURBRUK – RIDNING

Ridlärare | Stallchef

YRKESHÖGSKOLA – RIDNING

Hovslagare | Ridlärare | Ridsportentreprenör | Beridare | Unghästutbildare

HÖGSKOLA/UNIVERSITET – RIDNING

Hippolog | Veterinär | Djurskyddsinspektör | Djursjukskötare

EXEMPEL PÅ ANDRA UTBILDNINGAR

Sjuksköterska | Fastighetsekonom | Personalvetare | Lärare | Polis

Lyxigt att få all hjälp man behöver

Att kunna kombinera sitt stora hästintresse med skolgången och att allt finns samlat på ett ställe. Det tycker Emma Lihv och Julie Björnberg är den stora fördelen med Lillerud. Båda går den nationella idrottsutbildningen Ridsport NIU.

– Jag tycker att det är så lyxigt att ha så bra tränare på skolan och få all hjälp man behöver för att utvecklas tillsammans med sin häst. Här finns även veterinär, säger Julie som har med sig den egna hästen Lucy.

Ett naturligt val

Att Emma Lihv skulle välja Lillerud känns helt naturligt. Hästar har hon alltid hållit på med och hennes mamma driver ridsportsbutiken på Färjestadstravet och känner många inom ridsporten. Både Emma och Julie, som är från

Karlstad och Karlskoga, har valt att bo på Lillerud i veckorna.

– Jag trivs jättebra och har fått många kompisar. Det är klart att man var lite osäker i början men det gick snabbt att komma in i allt, säger Emma.

– Man umgås ju även med klasskompisarna på fritiden och det gör mycket för gemenskapen. Vi ger oss ut och rider i skogen och tränar på olika saker om vi inte är i stallet och fixar, säger Julie.

Tävla och bygga relationer

Emma håller främst på med hoppning som hon beskriver som "roligt och spännande". För Julie är det fälttävlan och dressyr som gäller.

– Fälttävlan som innehåller både dressyr, hoppning och terräng är en riktig utmaning, säger Julie.

Både Emma och Julie beskriver tiden på Lillerud som en utbildning både för dem själva och hästen. Båda kommer

alldeles säkert hålla på med hästar och ridsport på något sätt i framtiden.

– Jag uppskattar gemenskapen med hästen och att man bygger en relation tillsammans. Det är en härlig känsla när man satsar och lägger ner sig för att nå resultat, säger Emma.

– Hästsport kräver att man tar stort ansvar och verkligen vill lära sig. Det krävs mycket och därför blir man så stolt när man klarar en utmaning, säger Julie.

Emma Lihv

Läser: Ridsport NIU, år 3.

Fokus på: Hoppning.

Julie Björnberg

Läser: Ridsport NIU, år 3.

Fokus på: Dressyr och fälttävlan.

Åk 1:

- Tre träningspass i veckan
- Clinics
- Studieresor
- Traktörkörning
- HLR och brandövning

Åk 2:

- Tre träningspass i veckan
- Svenska ridsportförbundets basledarutbildning
- Studieresor
- Entreprenörskap (UF-företag)
- Clinics

Åk 3:

- Tre träningspass i veckan
- Yrkesprov för diplomerad hästskötare
- Clinics
- Möjlighet till APL utomlands
- Gymnasiearbete

NATUR- VETENSKAP

Det här är utbildningen som ger dig bred behörighet för vidare studier. Naturbruksprogrammet med naturvetenskaplig fördjupning är en bra förberedelse för den som vill läsa vidare på universitet.

Efter studietiden har du en yrkesexamen och dessutom särskild behörighet till högskolan. NA-eleverna väljer inriktning Djurvård, Hästhållning eller Lantbruk. Många av dem läser också vidare till akademiska yrken, ofta inom "den gröna sektorn". Det finns mängder av intressanta utbildningar på SLU och andra universitet.

Att studera vid Naturbruksprogrammets naturvetenskapliga fördjupning innebär att du kan välja på tre olika yrkesutgångar: Hästkötare, Lantbruk eller Djurvård. I utbildningen ingår 15 veckors praktik, så kallat arbetsplatsförlagt lärande, APL.

Det kan du bli:
INOM NATURBRUKSPROGRAMMET-NA
Djur: Djurvårdare | Hunddagisföreståndare | Djuruppfödare |
Ridning: Hästkötare | Stallchef | Ridlärare | Lantbruk:
Djurvårdare | Hunddagisföreståndare | Djuruppfödare

YRKESHÖGSKOLA
Djur: Djurvårdare | Veterinärassistent med administrations- och röntgenkompetens | Ridning: Hovslagare | Ridlärare |
Ridsportentreprenör | Beridare | Unghästutbildare | Lantbruk:
Djurvårdare | Veterinärassistent med administrations- och röntgenkompetens

HÖGSKOLA/UNIVERSITET
Djur: Djurskyddsinspektör | Djursjukskötare | Veterinär |
Agronom – husdjur | Ridning: Hippolog | Veterinär | Djur-
skyddsinspektör | Djursjukskötare | Lantbruk: Djurskydds-
inspektör | Djursjukskötare | Veterinär | Agronom – husdjur

EXEMPEL PÅ ANDRA UTBILDNINGAR
Sjuksköterska | Läkare | Ingenjör | Lärare | Polis

- Åk 1:**
- Praktiskt arbete på gården
 - Traktorkörning
 - HLR och brandövning
- Åk 2:**
- Praktiska lektioner varje vecka
 - Fysiklaborationer
 - APL på företag
 - Kemiska experiment

- Åk 3:**
- Naturvetenskaplig fördjupning: matematik 4, kemi 2, fysik 2
 - Entreprenörskap (UF-företag)
 - Möjlighet till APL utomlands
 - Gymnasiearbete
 - Djurvård: Grundkurs i Läkemedelshantering (D9)
 - Häst: Möjlighet till diplomerad hästkötarexamen

Skolan som är en livsstil

De praktiska inslagen gör att det blir så avslappnat på Lillerud. Det är trevliga avbrott i pluggandet tycker både Märta Wallmo och Felicia Spjut som läser Naturvetenskap.

Båda två kommer från Årjäng, men Märta anlände en månad senare. Hon hade valt ett annat gymnasium men trivdes inte och kunde byta till Lillerud – Jag hade hört mycket positivt om Lillerud och uppskattar verkligen folket här och den trevliga stämningen. Det ger ett lugn, säger Märta.

Vi umgås 24/7
Intresset för djur och natur har de

gemensamt. Märta har egen häst och Felicia har haft hund tidigare och har nu kaniner. Just gemenskapen och att många elever har liknande intressen nämner de båda som särskiljande för Lillerud.

– Det har varit ett kul och lärorikt år på skolan och det känns som man får vänner för livet. Vi umgås ju 24/7 så det känns nästan mer som en livsstil än en skola, säger Felicia.
– Sedan är det ju ett bra mellansteg att bo på skolan när man flyttar hemifrån för första gången, säger Märta.

Möjligheter för framtiden
Naturvetenskap på Lillerud är en bred utbildning som ger många möjligheter

för framtiden. Vill man plugga vidare efter Lillerud så ger den naturvetenskapliga fördjupningen en mycket bred högskolebehörighet.
– Jag uppskattar att man kan kombinera teoriämnena med djurkunskap. Jag vill nog plugga vidare men vet inte riktigt vad, säger Felicia.

Märta Wallmo och Felicia Spjut
Läser: Naturvetenskap, år 3.
Kommer från: Årjäng.

TRYGGHET & TRIVSEL

Martin Moberg är internatföreståndare på Lillerud. Det är ett minst sagt omväxlande jobb med massor av elevkontakter varje dag. Allra viktigast för Martin är att eleverna ska trivas och känna sig bekväma på Lillerud.

– I början av läsåret är det mycket som är nytt för eleverna men ganska snart brukar det mesta falla på plats, säger Martin.

Viktigt med förtroende

Cirka 80 procent av eleverna väljer att vara helinackorderade på Lillerud. Nyckelorden som Martin och hela skolan arbetar efter är trygghet, hälsa och trivsel.

– Det är jätteviktigt att både eleverna och föräldrarna får förtroende för skolan och dess personal. Det kan vara ett stort steg att flytta hemifrån, men Lillerud är ett bra mellansteg på resan mot att bli vuxen. Här lär sig eleverna snabbt att ta hand om sig själva och sitt boende, säger Martin.

Härlig gemenskap

I Martins jobb ingår att hantera många olika situationer och det är viktigt att ta tag i eventuella problem direkt. Samarbetet med mentorerna, övrig personal, fritidsledarna och jourpersonalen på Lillerud är nyckeln till gemenskapen på skolan, enligt Martin.

– Det roligaste med jobbet är att möta alla trevliga och duktiga ungdomar. Man kommer dem ofta nära de tre åren vi har dem till läns, säger Martin.

UF-företaget som rekondar Sverige

William Lidenfors och Isak Mella, som båda läser Lantbruk maskin på Lillerud, ligger bakom UF-företaget LM Maskinrekond. Affärsidén är att erbjuda ambulering rekonditionering av maskiner över hela Sverige.

– Allt började med att jag hade fått en rejäl polermaskin i födelsedagspresent. Sedan började jag och Isak bolla lite idéer om att dra igång ett företag som erbjuder rekond på plats hos kunderna, berättar William som kommer från Tibro. Klasskompisen och affärskollegan Isak kommer från Frövi utanför Örebro. De har båda haft hur mycket som helst att

göra i företaget och har redan anställt några sommarjobbare.

Sparar tid och pengar

Det är många maskiner som ska tas hand om, till exempel dumptrar, lastmaskiner och bilar. Fördelen för kunderna är att de slipper köra iväg med maskinerna för att få dem tvättade och rekondade och det sparar mycket tid. William berättar att kunderna finns runt om i Sverige och de hittar till företaget bland annat via deras sociala medier.

– Vi strävar alltid efter att försöka återställa maskinerna till nyskick så långt det är möjligt. Det håller uppe värdet, säger William.

Årets innovation

LM Maskinrekond blev utsedda till Årets innovation i Värmland och de har även deltagit på UF-SM i Stockholm där deras monter blev mycket välbesökt.

– Jag tror vi delade ut runt 300 provprodukter och fick en massa värdefulla kontakter, säger William.

Planen är att fortsätta driva företaget och William tycker att UF-företagandet har varit värdefullt för att verkligen testa bärkraften i affärsidén. Den minde roliga delen är det administrativa men där har LM Maskinrekond tagit in hjälp.

– Att skicka fakturor är den roliga delen av pappersarbetet, säger William.

Redo för praktik

För de elever som läser djurvård eller naturvetenskap på Lillerud finns möjligheten att praktisera inom djursjukvård. Tack vare att Lillerud har en egen veterinärmottagning och mängder av smådjur kan eleverna få bästa tänkbara förberedelse.

Det är lite speciellt att praktisera inom djursjukvård. Det krävs att eleverna har gott handlag med djuren, social kompetens, att man är strukturerad och klarar att hålla många bollar i luften.

– Kundbemötande är också en mycket viktig del av arbetet och det är inget man kan lära ut i ett klassrum. Men här på vår egen veterinärmottagning blir eleverna väl förberedda inför praktiken, berättar Ulrica Erlandsson som är legitimerad djursjukskötare med 20 års erfarenhet.

Vana att hantera djur

Praktiken sker på olika veterinärmottagningar runt om i Värmland, eller på elevens hemort. Genom att Lillerud kan förbereda eleverna så bra inför praktiken får de ut så mycket mera av den.

– Vi brukar ta emot en eller två elever per termin från Lillerud och det märks tydligt att de är vana vid att hantera djur och har sett hur det går till på en veterinärmottagning, säger Malin Hedlund som är legitimerad djursjukskötare på Forshaga Deje veterinärpraktik.

Rutiner och förberedelser

Malin berättar att det är viktigt att gå igenom alla rutiner med eleverna och hur man plockar fram och förbereder inför olika behandlingar och ingrepp. Det är viktigt att eleverna är väl förberedda och har en beredskap för olika händelser,

vilket hon tycker att Lillerudseleverna har.

– Vi stöttar eleverna att vilja och våga vara med och prova på olika saker. De som gått grundkursen i läkemedelshandling kan få vara med och ta blodprover och lägga kanyl om djurägaren är okej med det. Alltid med mig eller annan legitimerad sköterska som handledare, säger Malin.

Naturlig del i utbildningen

På Lillerud är man lyckligt lottade med både en egen veterinärmottagning och massor av egna djur.

– Det kan vara en elev som ibland upptäcker att något inte verkar stå rätt till med ett djur på Lillerud. Då kan eleven få vara med och ta hand om djuret på mottagningen. Det blir en naturlig del i utbildningen, säger Ulrica Erlandsson.

Busan, grekisk landsköldpadda.

Tilda på utlandspraktik i Portugal: Ta chansen!

Tilda Johansson kände att hon någon gång i livet ville ta sig utomlands och jobba. Då var praktiken på Lillerud det perfekta tillfället att få testa det.

Tilda som läste Naturvetenskap på Lillerud kommer från Ed i Dalsland och har en egen jämthund. Under tre veckor på den sista terminen i trean tillbringade hon dagarna på ett dog shelter utanför portugisiska Porto. En ganska stor anläggning med uppemot 200 hundar och 100 katter.

– Lite annorlunda mot Sverige vad gäller klädsel och kanske renlighet, men väldigt intressant och kul. Det fanns även en veterinärklinik och jag fick vara med på operationer, säger Tilda.

Teckenspråk funkcar

Tildas handledare var från Australien så

med henne gick det lätt att kommunicera, men bland den övriga personalen var de lite si och så med engelskan.

– Det blev en hel del Google översätt och teckenspråk, säger Tilda.

På hundhemmet fanns det många olika korsningar som Tilda hade svårt att identifiera. Det fanns också söta valpar, men Tilda försökte undvika att fästa sig alltför mycket vid någon av hundarna, även om det var svårt.

– Kom inte hem med någon hund nu sa min mamma innan jag åkte, berättar Tilda.

Jättebra erfarenhet

Tilda åkte tillsammans med klasskompisen Denise och de bodde tillsammans på ett hostel. Pengar till mat och fickpengar hade de fått via Erasmus som är EU:s program för utbildning, ungdomar och idrott. Vädret i Portugal i mars låg på

behagliga 20 grader, men under vardagarna var Tilda och Denise oftast lite för trötta för att orka hitta på saker.

– Det blev mest på helgerna vi gjorde lite utflykter, säger Tilda som verkligen vill rekommendera utlandspraktik.

– Absolut! Det är en jättebra erfarenhet att få uppleva ett nytt land och andra människor. Det är värdefullt att få se hur det fungerar med djurhållningen i ett annat land, säger Tilda som fått blodad tand.

Framöver funderar hon på att ge sig iväg utomlands för att jobba. Gärna med djur på något sätt.

Tilda Johansson

Läste: Naturvetenskap, tog studenten 2023

Utlandspraktik: På ett dog shelter utanför Porto i Portugal

När du bläddrat igenom den här tidningen vet du lite mera om Lillerud.
Vill du veta ännu mera så går du såklart in på lillerud.se